

LESDOELEN

De leerlingen staan in deze les stil bij hun spreekvaardigheid en de spreekangst die ze eventueel ervaren als ze voor een groep staan. Ze schalen zich eerst in op 'de spreektrap' en gaan daarna op zoek naar concrete tips die hen kunnen helpen te groeien in spreekvaardigheid. Deze les geef je idealiter in het begin van het schooljaar als beginsituatieanalyse of net voor een grote spreekopdracht. Zo krijgen de leerlingen een duidelijk zicht op wat ze nodig hebben om te groeien en weet de leerkracht meteen welke leerlingen extra ondersteuning nodig hebben. De spreektrap kan daarna gebruikt worden om spreekopdrachten gedifferentieerd aan te pakken.

Leerplandoelen: De leerlingen selecteren relevante informatie bij het lezen en beluisteren van teksten; de leerlingen spreken doelgericht en de leerlingen zetten doelgericht strategieën in ter ondersteuning van informatieverwerking en communicatieve handelingen.

SITES, BENODIGDHEDEN EN MATERIALEN

- De spreektrap
- Eventueel bronteksten over spreekangst (of een ander thema)

BEGINFASE VAN DE LES

De leerkracht vertelt dat de leerlingen een fragment uit de film *The King's Speech* zullen bekijken en bespreekt kort met de leerlingen wat ze weten over de film, of ze weten wat een speech is, welke verwachtingen ze hebben wanneer een koning spreekt ...

De leerlingen bekijken het fragment uit [The King's Speech](#). Daarna bespreken ze volgende vragen: Waarover gaat het? Wie en wat zie je? Wat is het probleem van de man? Had je dit verwacht? ... De leerkracht legt de link tussen stotteren en spreekangst en polst via een gesprek wie al eens met spreekangst te maken kreeg. Wanneer was dat? Hoe heb je dit aangepakt?

MIDDENFASE VAN DE LES

De leerkracht toont de leerlingen de spreektrap en vraagt de leerlingen om zich in te schalen. Daarna krijgen de leerlingen de volgende opdracht: bereid een presentatie voor van 3-5 minuten waarin je uitlegt aan je klasgenoten hoe ze spreekangst kunnen overwinnen. Vertrek vanuit de trede waarop je je nu bevindt en onderzoek welke vaardigheden je nodig hebt om hoger op de trap te raken. Verwoord welke strategieën je kan inzetten om je spreekangst te overwinnen en formuleer vijf tips.

Differentiatie: De leerkracht kan ervoor kiezen om enkele bronteksten aan te reiken of de (sterkere) leerlingen zelf op zoek te laten gaan naar geschikte bronnen.

Variatie: De leerkracht kan er uiteraard ook voor kiezen om te vertrekken vanuit de spreektrap, maar de spreekopdracht zelf te koppelen aan een ander onderwerp. Op die manier kan deze les een inleidende les worden op een reeds bestaande spreekopdracht. De leerkracht kan de leerlingen dan laten presenteren op hun huidige niveau en vragen om bij elke opdracht een trede hoger te springen.

EINDFASE VAN DE LES

De leerlingen presenteren hun bevindingen aan elkaar. Alle leerlingen noteren per trede drie tips die ze tijdens de presentaties van de klasgenoten hebben gehoord.

Nog tijd over? Tijd om even te reflecteren. Waar bevonden de leerlingen zich voor deze les op de spreektrap? Welke hulpmiddelen waren er al dan niet nodig? Zijn er leerlingen die zichzelf een/ meerdere trappen hoger zouden zetten na deze les? Wat zijn de inzichten over de hulpmiddelen? Welke zullen ingezet worden? Welke werden ingezet, maar kunnen nu losgelaten worden?

De inspiratiefiche is uiteraard geen afgewerkte les. De vragen hieronder helpen je om vanuit deze inspiratiefiche een les te ontwerpen voor jouw leerlingen volgens de principes van effectieve didactiek.

VOORBEREIDING

DOELGERICHT WERKEN

- Wat wil je dat er blijft plakken bij je leerlingen na deze les?
- Aan welke leerplandoelen werk je?
- Hoe kadert het lesdoel binnen een groter geheel?

BEGINSITUATIE

- Welke voorkennis hebben je leerlingen?
- Wat deden de leerlingen al rond die vaardigheid of dat thema?

ORGANISATIE

Welke materialen/lokaalopstelling/groepsindeling ... heb je nodig?

BEGINFASE

DOEL

- Hoe zorg ik dat het lesdoel en de succescriteria duidelijk zijn voor de leerlingen?
- Zien leerlingen de integratie van dit doel in het grotere geheel?

VOORKENNIS

- Hoe roep je voorkennis op bij alle leerlingen?
- Welke acties onderneem je voor leerlingen met minder voorkennis?
- Gebruiken je leerlingen eerder geleerde strategieën?

MOTIVATIE

- Hoe motiveer je je leerlingen voor je les?
- Hoe motiveer je je leerlingen om hun grenzen te verleggen?
- Krijgen je leerlingen keuzes en verantwoordelijkheid (voor hun leerproces)?

MIDDENFASE

INSTRUCTIE / PROBLEEMSTELLING

- Met welke voorbeelden verduidelijk je je instructies?
- Hoe verduidelijk je moeilijke begrippen waarvan je wilt dat leerlingen ze kennen?

BEGELEID INOEFENEN: STRATEGIEËN INOEFENEN / MODELING

- Hoe model je de aanpak voor opdrachten? En hoe bouw je die ondersteuning af?
- Wat doe je voor leerlingen die de strategieën nog niet zelfstandig toepassen?
- Welke ondersteuning bied je aan leerlingen met taalmoeilijkheden?

ACTIVEREN EN INTERACTIE STIMULEREN

- Hoe zorg je dat zoveel mogelijk leerlingen tegelijkertijd actief leren?
- Hoe bevorder je interactie tijdens de les?

CONTROLE VAN BEGRIP

Welke korte checks voorzie je om na te gaan of de leerlingen de geziene leerstof beheersen?

EINDFASE

- Hoe krijgen je leerlingen zicht op hun groei?
- Hoe kunnen je leerlingen aantonen dat ze de doelen bereikt hebben?
- Wanneer en hoe bouw je verder op deze les?